

NFUs verktøykasse for stortingsvalget 2025

*Norsk Forbund for
Utviklingshemmede*

INNHOLDSFORTEGNELSE

Strategi og valgkamp	3
NFUs mål	3
Hva ønsker vi å oppnå?	3
Hva skal vi nå ut med?	3
Hvem skal vi nå ut til?	3
NFUs budskap.....	3
Hovedbudskapet	3
Presentasjon av NFUs hovedsaker	4
Sak 1: Rettigheter til alle – inkorporer CRPD nå!	4
Sak 2: Et godt hjem for alle – stopp tvangsflyttingene.....	5
Sak 3: Arbeid til alle.....	6
Gjennomføringsfasen.....	7
Mobilisering av organisasjonen og samarbeid.....	7
Lokale valgkampaktiviteter	8
Aktiviteter gjennomført av NFU sentralt	8
Visuell profil	8
Oppfølging av (topp)kandidater	9
Brev til toppkandidatene	9
Innspill og argumentasjon til kronikker og innlegg.....	9
Bruk av sosiale medier.....	10
Praktiske råd til påvirkningsarbeid	12
Etter valget.....	14

STRATEGI OG VALGKAMP

Denne «verktøykassen» er ment å være en støtte til lokal- og fylkesleddene og skape en felles forståelse for våre valgsaker og budskap. Vi ønsker at NFU gjennomfører en valgkamp med gode politiske gjennomslag.

Det er tre viktige etapper i en valgkampanje:

- Program møtene i partiene – Gjennomslag på partienes landsmøter gjennom våren 2025
- Valgkampen – Forberedelser og gjennomføring
- Etter valget – Gjennomslag i ny regjeringsplattform

Det viktigste arbeidet inn mot valget handler om å få satt NFU sine saker på dagsorden, og å skape anerkjennelse for våre standpunkt. Dette gjøres gjennom skriftlige innspill, synlighet og gjennom bruk av egne nettverk.

NFUs MÅL

Hva ønsker vi å oppnå?

Størst mulig oppslutning og gjennomslag for våre hovedsaker.

Hva skal vi nå ut med?

Våre hovedsaker

Hvem skal vi nå ut til?

Politiske partier, beslutningstagere, opinionen og allmennheten.
(NFU skal stå for sak – ikke partipolitisk sak)

NFUs BUDSKAP

Budskapet i valgkampen bygger på vårt verdigrunnlag og våre vedtatte prinsipper og valgsaker. Våre krav og forventninger handler om at myndighetene skal skape et samfunn som inkluderer alle med like rettigheter og muligheter.

Hovedbudskapet

Det er den ene setningen som skal skille oss ut, vise våre verdier og som vi kan gjenta hele valgkampen. Hovedbudskapet må skape den riktige rammen og vår fortelling for valgkampen. Den må også være enkelt å huske og videre formidle:

Et samfunn for alle

får vi ved å gjøre det vi kan for at alle, uansett utgangspunkt, skal få leve et aktivt og meningsfylt liv. I kommuner og fylker må man sørge for at hverdagen til innbyggerne blir så god som mulig, og at systemene tilpasser seg til menneskene, ikke motsatt.

PRESENTASJON AV NFUS HOVEDSAKER

Under beskrives NFUs tre prioriterte valgkampsaker. Det er mulig for lokallagene å ha fokus på andre saker som er av betydning lokalt som et tillegg, men disse sakene bør ha størst fokus.

SAK 1: RETTIGHETER TIL ALLE – INKORPORER CRPD NÅ!

CRPD er en FN-avtale (konvensjon) som skal sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne har de samme menneskerettighetene og mulighetene for deltakelse i samfunnet som alle andre. I 2013 forpliktet Norge seg til å følge CRPD. Likevel er den ikke del av norsk lov, slik som FNs barne- og kvinnekonvensjon. Det betyr at dersom norsk lov og CRPD ikke samsvarer, vil norsk lov gå foran.

Dersom CRPD blir en del av norsk lov, vil det gi sterkere juridisk beskyttelse for den enkelte og forplikte samfunnet til å legge bedre til rette for likestilling og deltakelse. Inkorporeringen i menneskerettsloven vil også sette større politisk og juridisk fokus på diskrimineringen av mennesker med nedsatt funksjonsevne, og styrke deres muligheter for å få rettighetene sine oppfylt.

Det er dokumentert at mennesker med funksjonsnedsettelse er utsatt for alvorlige og omfattende menneskerettighetsbrudd. Det er derfor spesielt viktig at denne gruppen beskyttes i menneskerettsloven og får et vern som sikrer likestilling.

CRPD krever et paradigmeskifte i forståelsen av funksjonsnedsettelse. Det vil si at funksjonshemming ikke anses som en egenskap ved den enkelte, men at det oppstår som følge av samfunnets barrierer.

NFU ser på en rekke områder at samfunnet ikke er tilrettelagt for alle, og at funksjonsnedsettelsen i seg selv brukes som premiss for forskjellsbehandling.

Et eksempel er at norsk lov fremdeles gir mulighet for bruk av tvang og frata selvbestemmelse som delvis er begrunnet i en persons diagnose. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester har for eksempel et helt kapittel (kap 9) som åpner for begrensning av frihet for mennesker med utviklingshemming.

Vanlige tvangstiltak er blant annet å avgrense tilgang til mat, drikke, eiendeler, fysisk fastholding, utgangsalarm, innlåsing av gjenstander, tvangspleie, sengealarm, låsing av dør/vindu, skjerming, spesialklær, sengegrind og fotfølging. Forskning viser at personer som utsettes for slik maktbruk opplever en rekke negative konsekvenser i etterkant.

Norsk lov åpner videre opp for bruk av ufrivillig vergemål mot mennesker med utviklingshemming. Det betyr at man mister muligheten til å bestemme over viktige ting i sitt eget liv, som egen økonomi. Når en profesjonell verge har ansvar for flere titalls, eller i noen tilfeller over 100 personer, får de svært liten tid til å forstå den enkeltes ønsker, behov og livssituasjon. Mange personer med verge får i praksis ikke være med på viktige avgjørelser om eget liv.

CRPD sier staten har en plikt til å sørge for at mennesker med funksjonshemming får utøvd sin rettslige handleevne på lik linje med andre. Dette kunne vært gjort gjennom et system for beslutningsstøtte, der man gir personen hjelp til å bestemme selv. Et slikt system har man innført i Irland, og burde også vært innført her.

Dersom CRPD blir en del av menneskerettsloven, vil det gi et bedre rettsvern. Det betyr at norske domstoler og politikere må legge konvensjonen til grunn. I praksis vil dette føre til at lover og politikk som er i strid med CRPD må endres i tråd med konvensjonen. For personer med utviklingshemming vil dette kunne bety større selvbestemmelse, færre inngrep i deres frihet og en styrket rett til deltakelse i samfunnet på lik linje med andre.

Nå har regjeringen startet arbeidet med å ta CRPD inn i menneskerettsloven. Saken skrives nå, og legges frem som en såkalt lovproposisjon, som skal behandles av det nye Stortinget etter valget.

NFU forventer at alle partier forplikter seg til å støtte inkorporering av CRPD i menneskerettsloven. Vi vil derfor utfordre toppkandidatene i alle fylker på deres standpunkt og presse dem til å avklare dette før valget.

SAK 2: ET GODT HJEM FOR ALLE – STOPP TVANGSFLYTTINGENE

CRPD artikkel 19 fastslår at personer med funksjonsnedsettelse har samme rett som alle andre til å velge hvor og med hvem de vil bo, samt få nødvendig støtte for å leve selvstendig.

Tilgang til egen bolig er en grunnleggende forutsetning for å kunne delta i samfunnet. For mennesker med behov for tilrettelegging er retten til selvstendig liv og deltakelse like viktig som for alle andre – men i praksis møter mange store barrierer.

Ansvars-reformen innebar en avvikling av sentralinstitusjonene for at mennesker med utviklingshemming skulle få muligheten til å bo i egne hjem med individuelt tilpassede tjenester i eget nærmiljø. Målet var å erstatte institusjonspregede løsninger med reelle valgmuligheter og selvstendighet.

I prinsippet skal alle ha rett til å velge hvor de vil bo, og kommunen er forpliktet til å yte nødvendige tjenester der. Likevel har det de siste årene blitt mer aksept hos myndighetene for at kommunene kan fravike denne retten. Dette kan for eksempel være dersom kommunen hevder det innebærer store praktiske utfordringer for kommunen eller anses som uforholdsmessig kostbart. Problemet er at slike kriterier er uklare og gir kommunene stor frihet til å tolke loven etter eget skjønn – en mulighet stadig flere nå utnytter til å begrense retten til å velge egen bolig.

Flere kommuner organiserer nå tjenestene i store, institusjonslignende boliger, hvor beboerne har lite selvbestemmelse og medvirkning. Andelen som nå bor i større bofellesskap med over seks boenheter har økt. I disse boligene deler beboerne felles personale, noe som ofte fører til at tjenestene organiseres kollektivt fremfor individuelt tilpasset den enkeltes behov. Mange opplever derfor lite fleksibilitet i hvordan og når de får bistand.

Når hele livet – bolig, arbeid, hvile og fritid – styres av de samme rammene, skapes et institusjonspreg. Dette begrenser muligheten til å delta i samfunnet og fører til økt isolasjon.

Mange kan heller ikke velge hvor de vil bo, fordi kommunene knytter tjenestene til bestemte boliger. Dette tvinger dem inn i de institusjonslignende løsningene, siden nødvendige tjenester ikke tilbys andre steder. I tillegg brukes bofellesskapenes fellesfunksjoner som begrunnelse for å avslå brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Kommunene hevder at felles tjenesteløsninger er tilstrekkelige, men dette fratru individet retten til å organisere eget liv og begrenser muligheten for reell selvstendighet.

Dette undergraver hele intensjonen i Ansvars-reformen og bringer oss tilbake til et system der kommunen, ikke individet, bestemmer hvor og hvordan man skal bo.

Det har også blitt vanligere at boliger for personer med utviklingshemming samlokaliseres med andre brukergrupper, som personer med psykiske lidelser, rusproblemer eller eldre. Hyppige utskiftninger i nabolaget skaper uforutsigbare boforhold, noe som gjør det vanskelig å etablere stabilitet, trygghet og tilhørighet.

Denne høsten har VG avdekket et stort omfang av tvangsflyttinger rundt i kommunene. Lovverket gir helsepersonell, som en nødløsning, mulighet å ta avgjørelser om helsehjelp på vegne av mennesker uten samtykkekompetanse¹. En forutsetning er at personen med sannsynlighet selv ville takket ja til dette, og at pårørende får bidra med informasjon. VG har avdekket hvordan flere kommuner systematisk omgår regelverket ved å definere tvangsflytting som helsehjelp. Kommunene bruker regelverket uriktig for å kunne tvangsflytte personer langt fra familiene sine, selv om de motsetter seg dette. Ved å omgå regelverket ser flyttingen på papiret ut som en frivillig avgjørelse, selv om det i realiteten er tvangsflytting.

NFU krever at politikerne tar grep for å stoppe den ulovlige tvangsbruken og sikre at mennesker med utviklingshemming ikke blir tvunget ut av hjemmene sine. Prinsippet om at alle skal ha rett til å leve selvstendig og være en del av samfunnet, må gjelde absolutt alle.

SAK 3: ARBEID TIL ALLE

Å ha en jobb er en av de viktigste faktorene for livskvalitet og selvstendighet-

CRPD artikkel 27 sier at mennesker med funksjonsnedsettelse har rett til arbeid på lik linje med andre

Likevel står 8 av 10 personer med utviklingshemming uten arbeid. Når personer fratras jobbmuligheter mister vi verdifull arbeidskraft, og vi svekker deres livskvalitet.

Mange av de som står utenfor arbeidslivet har kapasitet til å bidra noe, så lenge arbeidsplassen er tilrettelagt. Et av de viktigste tiltakene er ordningen varig tilrettelagt arbeid (VTA).

VTA ble opprettet i etterkant av HVPU-reformen, og skulle gi mennesker med funksjonsvariasjoner en meningsfull arbeidsaktivitet i hverdagen når de skulle flytte til hjemkommunene sine igjen.

Siden den gang har ordningen blitt utvidet til flere målgrupper, og nye plasser tildeles i økende grad til personer som står nærmere det ordinære arbeidslivet. Dette har gjort det vanskeligere for de tilbudet opprinnelig var ment for å få en VTA-plass. Utvanningen av ordningen har ført til et dårligere tilbud for mennesker med utviklingshemming, som i større grad risikerer å bli stående uten et tilrettelagt arbeidstilbud.

NFU mener det er nødvendig å tydeliggjøre målgruppen for VTA slik at ordningen prioriterer de den opprinnelig var ment for. Samtidig må antall plasser økes i tråd med behovet. Stortinget har beslutta å opprette minst 500 flere VTA-plasser årlig, men behovet er trolig så høyt som 1800 nye plasser i året.

¹ [Pasient og brukerrettighetsloven](#) - § 4-6.

NFU mener videre at skolen må legge til rette for at alle med forutsetninger for arbeid får den opplæringen og kompetansen som trengs for å kunne delta i arbeidslivet.

I fjor trådte ny opplæringslov i kraft. Denne loven innførte fullføringsretten, som gir elever rett til videregående opplæring inntil de har oppnådd sitt høyeste opplæringspotensial. Som en konsekvens av denne endringen ble den tidligere retten til to ekstra år med opplæring for elever med spesialundervisning fjernet.

Tanken var at denne regelen var overflødig, siden retten til å fullføre vgs ikke skulle ha noen tidsbegrensing. Likevel har flere fylkeskommuner, som er skoleeiere, forsøkt å omgå regelverket og i praksis strammet inn muligheten for utvidet opplæring. Dette strider mot hele intensjonen i reformen.

Flere fylkeskommuner har praktisert fullføringsretten som om den kun gjelder elever som kan oppnå studie- eller yrkeskompetanse. Dette er imidlertid avvist av regjeringen, som tydelig har presisert at også elever med en forventet lavere sluttkompetanse har rett til videre opplæring:

«Forslaget innebærer at de som har opplæringsløp med en planlagt sluttkompetanse på lavere nivå enn studie- eller yrkeskompetanse, skal beholde retten til opplæring fram mot studie- eller yrkeskompetanse. Dette innebærer ikke en forventning om at de som har fullført planlagt grunnkompetanse, skal gå videre mot studie- eller yrkeskompetanse. Det viktigste er at den enkelte er i et videregående opplæringsløp som er rett i forhold til ens forutsetninger eller behov.»²

Dette ser vi i praksis ikke skjer. Dersom det ikke er realistisk at en elev oppnår sluttkompetanse (for eksempel vitnemål eller fag-/svennebrev), vil opplæringen baseres på en individuell opplæringsplan (IOP).

En stor utfordring mange opplever er at målene i en individuell opplæringsplan (IOP) settes for lavt. Ofte angis det mål som allerede er oppnådd i grunnskolen. Hvis en elev får en IOP med svært lave mål – som kanskje bare vedlikeholder allerede oppnådde ferdigheter – skaper skolene inntrykk av at videre opplæring ikke er nødvendig. Dette brukes igjen som argument for at eleven ikke trenger å benytte seg av retten til videregående opplæring, noe som sparer skolen for ressurser.

Dette undergraver hele intensjonen med fullføringsretten, som er å sikre at alle elever får mulighet til å oppnå en kompetanse som kan brukes i arbeidslivet eller videre utdanning..

Det er derfor nødvendig med klare politiske føringer som sikrer at fullføringsretten oppfyller sitt formål og gir alle elever reelle muligheter til utdanning og arbeid.

GJENNOMFØRINGSFASEN

MOBILISERING AV ORGANISASJONEN OG SAMARBEID

Det er viktig å mobilisere flest mulig fylkeslag, lokallag og frivillige slik at vi klarer å engasjere størst mulig bredde inn i valgkampen. På den måten vil vår stemme kunne høres best mulig, nedenfra og ut mot våre politikere og velgere. For størst mulig gjennomslag er vi avhengige av at alle organisasjonsledd bidrar inn i valgkampen.

² [Prop. 57 L \(2022–2023\)](#) – side 313

LOKALE VALGKAMPAKTIVITETER

Mange av valgkampaktiviteten må gjennomføres lokalt, men med godt samarbeid fra NFU sentralt.

Årsaken er at stortingskandidatene stiller til valg i hvert enkelt fylke, og administrasjonen har ikke forutsetninger for å lage lokalt tilpasset aktiviteter hvert enkelt sted

Det er ønskelig at hvert fylkeslag under valgkampen arrangerer minst en lokal debatt med utgangspunkt i hovedsakene. **I forkant av sommerferien bør det meste være booket av debattanter, sted og ordstyrer.**

Under den intensive valgkampen fra august får partiene nemlig svært mange forespørsler om debatter (opp til 500), noe som gjør det mindre sannsynlig å få en kandidat til å stille. Det kan være lurt å sende forespørsel til kandidateten direkte, men med fylkespartiet i kopi. Vanligvis har de en egen fylkes-/partisekretær som jobber fulltid med å organisere valgkampen, og som prioriterer hvilke debattanter som skal delta hvor. Kontaktinfo ligger hos de ligger på nettsiden til fylkespartiet under fanen «ansatte»: «[Agder Senterparti](#)», «[Trøndelag Arbeiderparti](#)», «[Vestland Høyre](#)» osv. Administrasjonen kan også bistå med å finne rett kontaktinformasjon. Det kan også vurderes å arrangere selve debatten i juni.

Mange cafeer pleier være greie med å ha debatter i sine lokaler, men disse får også svært mange henvendelser i valgkampen. Derfor bør forespørsel om debatt sendes senest før sommerferien.

NFU kan også gjennomføre andre valgkampaktiviteter. For eksempel kan stå på stand under lokale arrangementer av typen messer, markeder og festivaler av ulike typer.

NFU sentralt oppfordrer sterkt til at fylkeslagene samarbeider med lokallagene om gjennomføringen av dette.

AKTIVITETER GJENNOMFØRT AV NFU SENTRALT

NFU kommer til å delta aktivt i valgkampen og bistå lokal- og fylkeslagene.

NFU sentralt vil være ressurspersoner, slik at de kan gjennomføre aktivitet. Dette innebærer blant annet

- Stille med ordstyrere til de lokale debattene, dersom det er ønskelig,
- Lage bakgrunnsnotater og utkast leserinnlegg om hovedsakene. Leserinnleggene må likevel tilpasses lokale varianter, som nevnt lenger ned i dokumentet.
- Produsere flyers og annet merge som synliggjør NFU

I tillegg vil NFU sentralt drive en sentral medievalgkamp, og sette dagsorden for våre saker,

VISUELL PROFIL

NFUs profil skal bidra til å sammenfatte de ulike nivåene i organisasjonen og skape en felles identitet som ansatte og medlemmer skal kjenne igjen og føle seg fortrolig med. Dette er med på å øke folks bevissthet om NFU som en seriøs organisasjon.

Profilen er i tråd med retningslinjer for universell utforming. God lesbarhet og forståelse er ivaretatt gjennom skrift og størrelse, papirtype, farger og billedbruk.

Du finner NFU sin visuelle profil her: <https://www.nfunorge.org/Organisasjonsarbeid/Grafisk-profil/>

Vi oppfordrer derfor alle som arbeider med profilering av NFU om å gjøre seg kjent med manualen, slik at den visuelle profilen blir ivaretatt.

OPPFØLGING AV (TOPP)KANDIDATER

NFU ønsker å utfordre kandidater som stiller til valg om vår politikk. Vi håper alle lokallag vil skrive brev til en eller flere kandidater fra hvert parti, hvor dere formidler NFUs valgsaker og utfordre dem til å bidra til å skape et samfunn for alle. Dette kan man gjøre ved for eksempel å stille spørsmål om hvordan partiene stiller seg til CRPD, og be om en tilbakemelding.

BREV TIL TOPPKANDIDATENE

Dere må selv innhente kontaktinformasjon til kandidatene og avgjøre om dere ønsker å sende henvendelsen på post eller e-post. Kontaktinformasjon er stort sett tilgjengelig på partienes hjemmesider og enkelte kommuner legger også ut kandidatlistene med postadresser eller e-postadresser når det nærmer seg valget.

INNSPILL OG ARGUMENTASJON TIL KRONIKKER OG INNLEGG

Det er viktig å engasjere kandidatene i NFU-politikk under valgkampen. Kandidatene bør engasjeres både når det gjelder våre valgsaker, men kanskje like mye når det gjelder deres syn på utviklingshemmedes rettigheter.

Vi ønsker at kandidatene engasjeres på mange forskjellige måter.

Det kan være direkte kontakt, det kan være engasjement i forbindelse med valgmøter eller stands, det kan (bør) være egenskapede tiltak – og det bør være gjennom media. Ved å sende inn egne leserinnlegg og kronikker til avisene, og å ta initiativ overfor journalister til redaksjonelle oppslag, kan NFU skape mer oppmerksomhet rundt oss selv, våre valgsaker og skape et press mot politikerne. Dette vil være til stor hjelp når vi skal få gjennom NFUs krav!

Dere trenger ikke skrive eller sende inn alle leserinnleggene selv, tvert imot er det bedre hvis dere kan avtale med flere som kan skrive slik at vi får flere avsendere i flere aviser. Først og fremst er det viktig at lokallaget blir synlig.

Noen innlegg tidlig i prosessen vil berede grunnen for kronikker som omhandler valgsakene. Vedlagt følger noen råd når det gjelder å skrive kronikker eller leserinnlegg. I tillegg følger en slags «ramme» for noe som kan bli til kronikker eller innlegg fra ditt fylke eller kommune. Troverdigheten til innholdet svekkes betydelig dersom samme kronikk blir gjengitt helt lik på mange forskjellige steder, med forskjellige avsendere. Derfor ønsker vi at det blir et mangfold av innlegg, formulert av forskjellige avsendere, men med mye felles, meningsbærende innhold.

Det vil helt sikkert være saker som har større lokal interesse enn de sentralt utvalgte valgsakene. Skriv gjerne om dem også. Det kan både løfte fram gjenkjennbar nytte for ditt fylke eller kommune, og sette søkelyset på gode saker.

Råd:

1. Ikke fall for fristelsen til å si alt, hver gang, alltid! Velg noe som er viktigst, og konsentrer innholdet om det
2. Bruk tid på å finne en god tittel
3. Logiske argumenter er bra, men følelsesargumentene vinner hver gang. Snakk til hjertet!
4. Fortell historier, bruk lokale eksempler
5. Definer utfordringen, fortell løsningen
6. Ikke lyv, ikke lyv, ikke lyv. Overdrivelser er løgn.
7. Keep it simple and straightforward (KISS)
8. Gi alternativer det er lett å si JA til
9. Less is more. Skriv kort.

Under finner du forskjellige forslag til innhold for leserinnlegg. Dette er kun forslag, det er mange muligheter å vinkle et innlegg på!

Vi har fått nok av valgløfter: Innfør CRPD! (Vinklet på CRPD)	Mennesker med utviklingshemning skal ikke være en økonomisk melkeku for kommunen (Leiepriser i kommunale boliger – sett opp mot lønns og prisvekst ellers)
Arbeid til alle? (VTA -tilbudet, ta gjerne i bruk lokale eksempler på hvor viktige disse arbeidsplassene er, og behovet for flere VTA-plasser)	Hva vil politikerne gjøre for mennesker med utviklingshemning? (Åpent brev som belyser utfordringer og utfordrer alle politikere med åpne spørsmål)

Utfordringen er som regel ikke å skrive et innlegg, men å få satt seg ned for å gjøre det med jevne mellomrom – det krever planlegging. Samle gjerne flere frivillige et par timer en kveld og skriv to-tre innlegg hver, så har dere litt å ta av.

Husk at et leserinnlegg gjerne kan være kort! I mange aviser er de minste innleggene bare på 500 tegn, og det er de korteste innleggene som blir mest lest. 500 tegn er like mye som teksten inne i denne rammen!

BRUK AV SOSIALE MEDIER

Digitale kanaler blir viktigere enn noen gang for å kommunisere gjennom valgkampen. Tenk alternativt rundt mulige møtepunkter/kanaler for å nå ut med budskapet. Vi må bruke hjemmesiden aktivt, og være aktive i sosiale medier.

Stadig flere lokallag har tatt i bruk sosiale medier i sin kommunikasjon. Facebook, Twitter og Instagram kan være nyttige verktøy for å kommunisere våre fanesaker – dersom de blir brukt riktig.

Hvorfor bruke sosiale medier?

Kom i kontakt

Bruk SoMe for å komme i kontakt med *politikere, journalister, interesseorganisasjoner og opinionsledere*. Opinionsledere innehar en status som får andre til å lytte. Finnes det en meningsbærende person i ditt område som kan være ambassadør for NFU?

Bygge relasjoner

Det kan være lurt om dere sørger for å følge alle de relevante politikerne, journalistene, interesseorganisasjonene og opinionslederne lokalt gjennom profilene deres i sosiale medier.

Forsøk å få de til å følge dere tilbake også.

Spre budskapet

Ved å «tagge» på Facebook eller Instagram, vil de som mottakere få en påminnelsene om at vi har kommunisert noe til/om dem. Sjansen for at budskapet blir delt øker dersom mottakeren synes innholdet er interessant. Relasjonene bygges sakte, men sikkert.

Hvilke kanaler bør brukes til hva?

Facebook

Facebook er en ypperlig kanal for å spre budskap hvor man ønsker engasjement. Ved å publisere et bilde/video sammen med en kort tekst hvor man inviterer til dialog, klarer man å spre budskapet ved at målgruppen deler, kommenterer og engasjerer seg.

Instagram

Bilder (og video) sier mer enn tusen ord. Instagram er verktøyet for å spille på følelser. Vis frem gleden, aktiviteten og realiteten. Er boligen slitt? Vis det frem, og få frem fanesakene.

Sjekkliste før man publiserer:

- Hvem snakker dere til?
 - Definer hvem dere ønsker å snakke til, og når målgruppen er mottakelig for denne type informasjon
- Er informasjonen relevant?
 - Relevant informasjon vil oppleves som verdikende for mottageren.
- Hva vil dere oppnå?
 - Hva vil du at mottageren skal gjøre når hun har lest, sett eller hørt det du har kommunisert?
 - Like, dele og kommentere?
 - Ringe og ta kontakt?
 - Svare på et spørsmål?
- Hvem gjør hva?
 - Fordel ansvar og ha en plan for hvordan og når dere skal kommunisere

10 tips for å lykkes i sosiale medier

1. **Tenk sosialt.** Hvilke anledninger finnes hos dere for å ta gode bilder og formulerer gode budskap? Mennesker dere møter er særlig relevant. Tenk på hvordan dere kan bringe det som skjer ut til et større publikum.
2. **Vær særegen.** Finn deres stemme, stil og lag deres egne «konsepter». Finn en egnet måte å skrive på. Sørg for at folk kjenner dere igjen i det dere skriver.
3. **Skriv for publikummet.** Hvem når dere ut til med oppdateringene deres? Finn lokale vinklinger på nasjonale saker. Spør dere selv: Ville du selv ha lest, likt og delt oppdateringen videre?
4. **Vis fram folk.** Tenk case! Vis frem mennesker dere møter og historiene deres. Husk godkjenning fra de som løftes frem (NB: egne regler med hensyn til barn). Tagg dem og få dem gjerne til å dele videre.
5. **Skriv med hjertet** – og hold det kort. Kort tekst gir større engasjement. Tenk mobil! (de fleste bruker mobiltelefonen)
6. **Tenk bilder** og ha med tekst. Ikke del saker uten å ha med en kommentar. Oppdateringer med bilde/video får mer respons.
7. **Tenk video.** Film med mobilen.
8. **Spre budskapet i flere kanaler.** Har dere hatt et oppslag i lokalavisa, ikke nøy dere med det. Snakk om det på Facebook, del bilder på Instagram. Sørg for å være på med budskapet i flere kanaler. Vær dagsaktuell.
9. **Få folk til å dele.** Du bør be om svar og likes eller «call to action». Still gjerne spørsmål som folk kan svare på.
10. **Lytt, skap relasjoner og følg opp!** Det er viktig å svare folk. Sosiale medier handler om dialog. Det er fint å være aktive i kommentarfeltene.

PRAKTISKE RÅD TIL PÅVIRKNINGSARBEID

Husk at det å kontakte politikere, fremme egne saker og forsøke å få gjennomslag er en demokratisk rett – og dessuten en fordel for mottaker. Tenk bare på hvor mye papir og hvor mange saker en kommunestyre- eller fylkestingsrepresentant må lese og sette seg inn i.

Det er flott at kandidater og representanter blir fortalt hvilke saker som er viktige for Norges største folkebevegelse.

Nedenfor følger et «oppskriftshefte» som kan være en slags veileder for hvordan man kan gå fram i arbeidet med å påvirke beslutningstakere til å gå inn for en av våre saker. Dette er kun ment til inspirasjon for arbeidet, og er ingen uttømmende liste som fungerer likt overfor alle eller i alle saker.

«Det handler ikke om å ha rett – men om å få rett!»

Mål for arbeidet:

Å sette organisasjonen i bedre i stand til å fremme egne synspunkter og saker overfor kandidater ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023 – og å følge opp i ettertid.

Stikkord for prosessen:

Hvilken sak(er) vil dere jobbe for?

- Bekjemp ønsket om å ta med alt – hele tiden.
- Hva vil vi oppnå? Vær konkret.

- Sørg for internt eierskap i din egen organisasjon. Stor forskjell på «gi tilslutning» – og på «å være med / eie saken». «Dine handlinger roper så høyt at jeg ikke hører hva du sier».
- Intern uenighet dreper saken. Bruk tid på å prioritere og å bli enige.
- Gjør hjemmeleksa – hjemme. De motforestillingene dere får i egen organisasjon, blir forsterket mangfoldige ganger «der ute».

Analyse:

- Hva kommer til å hindre oss fra å nå våre mål?
- Kjenn alle interessenter.
- Hvem ønsker vi å kontakte? Hva er deres oppfatning av sakens realiteter?
- Hvem kan være potensielle allianser? Felles leveranse?
- Hvem kommer til å være mulige støttespillere?
- Hvem kommer til å være mulige motparter/motstandere?
- Hvor kommer valget om innstilling til denne saken til å bli fattet? Kandidaten selv, lokalpartiet, fylkespartiet, sentralt?
- Hvem kommer til å sørge for at denne saken blir realitet? Kommunestyret/fylkestyret, «byråd», administrasjon, individ?
- Bli kjent med hvordan beslutningen fattes – også forarbeidene/underlagsarbeidet. Undervurder aldri sekretærens makt!
- Bli kjent med fremdriftsplanen – og tidsplanen fram til beslutning
- Hva er den politiske situasjonen? Før valget? Etter valget?
- Hvem er best egnet til å være talsperson/fronte saken? Bruk styrkene vi har til rådighet!

Tid og timing:

- Hva er planlagt av valgkamparrangementer i din kommune/fylke?
- Hvor vil de forskjellige kandidatene være i tiden fremover? Hvilke møteplasser finnes?
- Når har vi størst effekt?

Valg av budskap:

- Hva er ønsket etterlatt inntrykk?
- Hva bør man trekke fram for å få det ønskede etterlatte inntrykk?
- Hva er budskapet? Hva ønsker vi å si? Hva trenger vi si?
- Ett budskap – bare ett budskap

Hvordan skaffer/skaper vi oppmerksomhet?

- Brev? E-post? Reklame? Personlig kontakt?
- Tradisjonelle media?
- Arrangementer/events?
- Sosiale medier?

Råd til arbeidet overfor kandidater:

- Lyv aldri, lyv aldri, lyv aldri, lyv aldri, lyv aldri, lyv aldri
- Ikke glem bort at du har interesser i saken
- Ha orden i «sysakene» - kjenn saken, kjenn fakta
- Søk vinn/vinn-sitasjoner.
- Bekjemp ønsket om å fortelle alt – hele tiden

ETTER VALGET

Etter valget er en svært viktig etappe for oss. Vi gratulerer vinnerne – samtidig som vi formidler våre forventninger på vegne av NFU. Her kan vi gjerne bruke media, men også egne kanaler.

Alle fylkeslag bør ta seg tid til å gratulere sine nyvalgte politikere. Det er lurt å komme i en rask og god relasjon som vi kan bygge videre på utover i valgperioden.

Det er viktig “å holde partiene ansvarlige” for det vi har oppnådd i valgkampen gjennom partiprogram og valgløfter.